

Marijan F. Kranjc, generalmajor v pokoju
Ocena knjige:

Igor Omerza

JBTZ

Čas poprej in dnevi pozneje

Karantanija Ljubljana, 2013

Knjiga Igorja Omerze z naslovom JBTZ je prvi poskus celovite predstavitve »procesa proti četverici oz JBTZ, kakor tudi delovanja Bavčarjevega odbora oz. Odbora za zaščito človekovih pravic.

Ker je bil avtor tudi direktor podjetja Mikro Ade, kjer se je zgodba o JBTZ dejansko začela, obenem pa tudi podpredsednik Bavčarjevega odbora oz. njegov »glavni moderator«, sem bil dokaj skeptičen, ali je Igor Omerza pravi avtor, da slovenski javnosti končno razgrne pravo resnico o tem »zgodovinskem procesu za slovenski narod«. Zdi se mi, da bomo morali počakati na povsem nevtralnega in nepristranskega zgodovinarja, ki bo pač moral upoštevati tudi še neobjavljene dokumente JLA, predvsem Varnostne službe JLA. Svoje mnenje bom podkrepil z nekaterimi dejstvi, kakor sledi.

Knjiga obsega 276 strani, avtor pa je prvemu (glavnemu) delu – procesu JBTZ, namenil manjši del prostora v knjigi – 129 strani, drugemu pa preostanek, torej večji del – 157 strani. Ta podatek precej moti, saj obenem kaže, da se je avtor lotil tudi samopromocije Bavčarjevega odbora, ki ga je celo poimenoval kot »Veliki odbor«! O ozadju formiranja tega odbora, kjer sta ZKS in Sdv vodili glavno besedo, pa je avtor zavrnil mojo domnevo!

Smatram, da časopisna in pisarniška »dokumentacija« o ustanovitvi in delovanju »Velike odbora« ne sodi v resno in zgodovinsko razpravo oz. knjigo! Zato tega (pedantno urejenega) dela njegove knjige ne bom komentiral.

Preden nadaljujem, moram omeniti dejstvo, da me je Igor Omerza v zaključni fazi pisanja knjige prosil za razgovor in sodelovanje. Ker mi je omenil, da je prebral mojo knjigo *Balkanski*

vojaški poligon (Borec, Ljubljana, 1998) in vse moje publicistične zapise o procesu JBTZ, sem rade volje pristal. Avtor je citiral več mojih navedb (konkretno 20) iz knjige objavljene 1998, žal pa je verjetno spregledal, da sem 2008 izdal isto knjigo v elektronski obliki (CD), v katero sem vključil vse svoje članke in polemične zapise okrog JBTZ! Objavil je tudi tri »moje« dokumente o JBTZ, ki sem jih predal AS, brez navedbe, da so iz mojega osebnega fonda!

Avtor je v imenskem kazalu omenil prav vse pripadnike JLA, ki so na nek način omenjeni v dokumentih JBTZ. Koretno je citiral vse moje navedbe iz omenjene knjige in razgovora, enako pa velja za časopisne članke Aleksandra Vasiljevića, generalpodpolkovnika JLA in Boška Mutića, polkovnika JLA. Narobe je samo citiral, da sem odobral neetično potezo generalmajorja Vasiljević, ko je »odkril« slovenski javnosti, da je bil Milan Kučan sodelavec VS JLA pod šifro »Plavi«.

Žal pa v knjigi ni nobenega uradnega dokumenta iz arhivov JLA, posebne ne iz Varnostne službe JLA, pa tako še vedno ne vemo za pravo verzijo JLA – sodni in varnostni del. Zato bo pač potrebno še počakati, da v Srbiji odprejo arhive JLA. Tega dejstva tudi Igor Omerza ni upošteval!

Kot pedantni raziskovalec je Igor Omerza ugotovil nekaj formalnih napak, ki pa niso vplivale na samo vsebino procesa JBTZ. Tako je odkril, da naj bi polkovnik Boško Mutić na glavnem (in začetnem) dokumentu (ki sem ga predal AS 1996) – informaciji Upravi varnostne službe JLA v Beogradu, napisal napačni datum 19. maja 1988, dejansko pa je šlo za 20. maj 1988! Ker tega podatka v tistem in poznejšem času nismo preverjali, smo skoraj vsi po vrsti navajali napačne datume. Napako je dejansko zakrivil praporščak Miodrag Jovanović - Boro, delovodja in daktilograf v Varnostnem oddelku 9. armade, ne pa polkovnik Mutić, saj je delovodja izpisoval datum šele pri vpisu dokumenta v delovni protokol in žigosanju. Omenjeno napako sem že »priznal« na svojem spletišču VOJAŠTVO - MILITARY in tudi poudaril, da ni vplivala na vsebino ostalih dokumentov in postopkov.

Velja naglasiti, da je Igor Omerza na podlagi dostopnih dokumentov Sdv Slovenije zelo pedantno prikazal predvsem »priprave« za proces JBTZ. Tako je tudi ovrigel mojo tezo, da je Sdv Slovenije iskala predvsem »Kučanov stenogram«, klasificiran z »državna tajna«, povsem »slučajno« pa je še našla »vojaški dokument«.

Njegovo tezo, da je Sdv Slovenije iskala predvsem »vojaški dokument« sem seveda sprejel, saj jo je Igor Omreza dokazal prav z dokumenti Sdv, ki jih jaz nisem poznal niti iskal!

Končno, to je še dodatna potrditev moje teze, da JLA proces proti četverici ni načrtovala niti montirala, temveč je bil JLA ne samo podtaknjen temveč tudi vsiljen! Namreč, JLA je zahtevala »vohunski proces«, saj je bilo očitno, da je eden od četverice »vojaški dokument« posredoval tudi nemškemu novinarju Hans Petru Rullmannu, ki ga je potem objavil v ustaški reviji »Domovina«!

Igor Omerza se je problema »vohunskega procesa« elegantno izognil, saj menda ni našel nobenega dokumenta Sdv, mojega prikaza izjave generalpodpolkovnika Ilije Čeranića o razgovoru z Ivanom Erženom, načelnikom Sdv Slovenije, pa ni upošteval. Mimogrede je sicer omenil objavo vojaškega dokumenta v ustaški reviji, ne pa tudi kako je dokument prišel v roke nemškemu novinarju in vohunu! Končno, tudi armadni general Veljko Kadrijević je Milanu Kučanu zatrdil, da bo JLA vztrajala na vohunskem procesu, pa je potem general Čeranić »popustil« Erženu, saj je menda šlo za »kapitalnega« dvojnika!

To je še dodatni dokaz, da bo pač potrebno počakati, da se odprejo arhivi Varnostne službe JLA, v katerem je prav gotovo tudi poročilo o razgovoru generalpodpolkovnika Ilije Čeranića, načelnika VU JLA in Ivana Eržena, načelnika Sdv Slovenije, ki ni hotel žrtvovati dvojnika kot priče na tem procesu (dvojnika so seveda skrivali, da ga JLA ne bi »ugrabila«!).

Igor Omerza je tudi potrdil mojo tezo, da je v procesu JBTZ dejansko šlo za eno od odločilnih epizod v sporu med partijsko-političnim vodstvom SR Slovenije in JLA!

Ker je Sdv Slovenija pravočasno »očistila« svoje arhive o procesu JBTZ, je povsem jasno, da se končna resnica skriva v arhivih Varnostne službe JLA v Beogradu.

Proces JBTZ sem osebno spremljal z določenim interesom, saj sem bil dejansko »okradena« stranka vojaškega dokumenta ki naj bi prinesel »slovensko pomlad«! Dejansko pa je šlo za veliko manipulacijo, ki jo Igor Omerza »pošteno« omenja, vendar se ni dotaknil še drugega glavnega problema: ali je Borštnerjeva analiza vojaškega dokumenta sploh točna oz. ali ni celo iz drugih logov! Podobno je njegov »veliki odbor« oktobra 1988 objavil dopolnilo k 52. sporočilu za javnost, v katerem me je nedokazano proglasil za »drugega« od »najaktivnejših pri izvajanju politično-obveščevalne akcije »Mladost«, skupaj s povsem nedolžnim polkovnikom Novaković Perom - Borom, pravnikom iz Beograda, ki so ga uvrstili celo na prvo mesto!

Kasnejši argumenti okrog procesa JBTZ so bili enostavno zanemarjeni, dejansko pa tudi ignorirani! Tako je tudi Igor Omerza na kraju prostodušno zapisal, da si je praporščak Ivan Borštner »prislužil tako zapor kot tudi mesto v slovenski zgodovini« Prepričan sem, da se tako ne more pisati slovenska zgodovina!

Zato ob tej priliki ponovno navajam svoj prejšnji članek z naslovom *Kdo že sedem let zavaja slovensko javnost?* – tokrat z novim naslovom: *Kdo že 25 let zavaja slovensko javnost?*

Želim strokovno in širšo javnost še enkrat seznaniti, kako je od JLA odrinjeni praporščak Ivan Borštner zavajal slovensko javnost: navajam njegove »izjave in analize«, ki so medijsko nekritično sprejete in propagirane do popolnega absurda!

O »politični« promociji knjige Igorja Omerza ne bom razpravljaj, saj je bila očitna, vsaj na TV ...